

Helgeprat med: Alf Kjetil Igland (61), aktuell med Filoso

«Alle bøkene jeg anmelder, les

Alf Kjetil Igland sover mindre enn de fleste. Det er kanskje derfor han rekker å anmelde over 40 bøker, arrangere filosofikafé, lede et institutt og drive antikvariat.

Vi haster gjennom en isbelagt Markensgate med stiv kuling piskende i ansiktet. Når vi ankommer Jonas B. Gundersen, åpner døren seg og Alf Kjetil Igland er på plass med et smil.

– Velkommen inn, sier han med glimt i øyet.

Vi setter oss lengst inne i lokalet, og Igland bestiller en vanlig svart kaffe etter å ha studert menyen med diverse «kaffegreier» som han kaller det.

VARIERT HVERDAG. Igland er leder for Institutt for nordisk og mediefag ved Universitetet i Agder (UiA), han er komitéleder for Filosofikafeen som arrangeres på Kick, han anmelder mellom 40 til 50 bøker i året for Fædrelandsvennen, leser rundt 100 til 150 bøker totalt i løpet av ett år og er medeier i et antikvariat på Odderøya. Hjemme i Randesund er hvert rom i huset fylt med bøker – til sammen flere tusen. Han har mistet tellingen for lenge siden.

– Jeg må vel snart begynne å gi bort noen. Det begynner å bli ganske fullt, men så fort jeg kvitter meg med én bok dukker det plutselig opp to nye.

Filosofikafeen arrangeres seks ganger i året. Den ble startet i 2001 av blant andre Harald Baasland. Igland kom snart med i komiteen og tok over som leder våren 2009. Onsdag 24. november er siste arrangementet i år, og da kommer universitetsdosent Dag Gjerløw Aasland, som underviser i økonomi og etikk ved UiA og for tiden er konstituert som viserektor for forskning. Han skal ta for seg den litauisk-franske filosofen Emmanuel Lévinas, som er kjent for begrepet «Den andres ansikt». Filosofikafeens besøk ligger nå jevnt på mellom 200 og 400 mennesker, og er én av de best besøkte filosofikafeene i Norge.

– Det blir et arrangement med stor faglig tyngde, men i popularisert form. Vi har blitt litt kritisert for at vi ikke er fagfilosofiske nok, men vi ønsker å tilby et bredt spekter som alle kan ha glede og nytte av.

– Hva er hemmeligheten? Dere har jo hatt arrangementer som har trukket fra 600 til 700 mennesker.

– Hvis jeg visste det kunne jeg blitt en velstående mann. Det er den udefinerbare delen av det som er spennende, men jeg tror generelt folk er opptatt av eksistensielle spørsmål i en hverdag preget av det materialistiske. Jeg tror de synes det er bra å tenke litt på livets mening, ikke bare på morgendagens brød. Et annet aspekt er nyåndeligheten med interessen for healing, sjamaner, engler, spiritisme og reinkarnasjon. Han sier videre at han tror mange føler at de kommer litt til kort i et hektisk samfunn hvor det stilles mange krav til vellykkethet, videreutdanning,

”Jeg er egentlig ikke så glad i terninger, men jeg har akseptert at det er sånn.

karriere og familie. I september neste år kommer den svenske professoren Karin Johansson for å prate om melankoli, og Igland tror det foredraget vil trekke mange mennesker.

RINGEN SLUTTES.– Jeg personlig føler ofte på en stemning av vemod, og jeg tror det er mange som deler den følelsen. Vi er sosiale dyr, og blir i samspill med andre de vi er. Samtidig er det å leve et ganske ensomt prosjekt. Vi er små øyer for oss selv i livets hav. Jeg har også begynt å kjenne på at jeg ikke er ung lenger.

– På hvilken måte da?

– En gammel tante på mors side ligger for døden. Når hun er borte, er jeg eldste

generasjon, de neste som skal ut av tiden. Med årene kommer også barndommen nærmere. Jeg analyserer stadig mer reaksjonsmønstrene mine og ser at de henger sammen med opplevelser i barndommen. Ringen sluttes.

– Vonde opplevelser?

– Nei, nødvendigvis ikke. Jeg tror absolutt jeg var et elsket barn og et lykkelig barn. Jeg var et stille og lyttende barn, og var godt likt av de voksne. Så blir jeg voksen og opplever at noen plutselig ikke liker meg, og da er det interessant å se på hvordan jeg reagerer på det.

BILULYKKE.– Vi har hørt at du ikke sover så mye.

– Nei, jeg sover kanskje ikke like mye som de fleste. Etter en bilulykke i 1992 fikk jeg tinnitus (konstant øresus), så jeg har litt problemer med å sove. Det blir vel rundt fem timers søvn i løpet av en natt. Det har blitt mye bedre med årene. Ikke lyden. Den er der jo hele tiden, men min opplevelse av den. Jeg har gått mye i kognitiv terapi for å lære å overhøre lyden, og så hører jeg den heller ikke når jeg leser noe interessant, eller lytter til klassisk musikk. Alle bøkene jeg har anmeldt for Fædrelandsvennen, er lest om natten.

– Hva synes din kone om at du leser om nettene?

– Heldigvis deler vi leseinteressen og har stor forståelse for hverandre, så det går greit, svarer han og smiler.

Igland husker lykken han følte da han som sjuåring leste sin første bok. Men han tok ikke hovedfag i nordisk språk og litteratur før han var 43 år.

Som 18-åring entret han i stedet journalistikkens verden i bergensavisen Dagen. I 1980 kom han til Fædrelandsven-